

[Erdélyi Magyar Adatbank]
Páskándi Géza: Holdbumeráng

TÁNCOS LIÁNOK

MENNYI SZÉP LÁNY...

Sunt apud infernos tot milia formosarum...

(Propertius)

Mennyi szép lány van már lenn a pokolban,
mennyi Dido és Kleopátra,
s nem lehetsz Charon, az isteni révész,
csók-vámot szedni Hadészek öblén
az újra meg újra pokolramenőktől.

Mennyi szép lány van lenn a pokolban,
kiket nem csókolhatni meg már soha többé,
mert ott a sok lány a hullott férfiaké,
kik bőszen vagy bölcs-szelíden históriává szenesültek.

Mennyi szép lány van lenn a pokolban,
kiket nem hozhatsz már fel soha többé.
Éltre ölelni szép Helénát, kígyós Kleopátrát,
hajh, ifjú vér, néked meg nem adatott.

Mennyi szép lány van lenn a pokolban,
akitől már megfosztott az Idő.
Szánom magamat nem ízlelt csókjaikért,
s szánom őket, hogy nem érzi válluk
két ezredévet késett ölelésem.

KICSI KERESZTANYÁM

Kicsi keresztanyám, sánta Szűz-Mária,
bicegett az Erdődhegyen arany-harang-szóra.

Pólyában vitt engem kék szilvafák alatt,
s hallgatta az áldás-oldó tiszteletes urat.

Kicsi keresztanyám, sánta Szűz-Mária,
minek keresztelted a te keresztfiad?

Jámborka Jánosnak, Pofkapó Péternek?
Rúgd-meg-úgyse-bánja, Sunyi Sanyikának?

Jó-lesz-majd-hülyének, Szájtáti Pistának?
Galambváró Gyuluskának, Rossebes Sebőknek?

Fülemhez a nevek bot-végen ütődnek.

HAGYAKOZÁS

Van egy pipám: matróz-pipa.
Örökölje ezt Gusztika.

Van egy könyvem: ezt titokban
annak adják, kitől loptam.

Lazicsék az esték árnyán
törjék be a pakli kártyám.

Késett honoráriumom
Kálmán fecsélje el rumon.

A szobám annak adatik,
aki éppen benne lakik.

Annak adom tündérlakom,
ki tud bemászni ablakon.

Ágyam alatt egér cincog –
Lajos macskámé, amit fog.

Irigy orrok alá tormát
dörzsölök: a sorsom ormát.

Jobb, ha inkább fűgét mutat
versem nekik, semmint utat.

Szép ajándék: egy rím-készlet:
a nagyon rossz költőké lesz.

Életszegény novellisták
kapnak majd egy téma-listát.

Ja, egy elhalasztott vizsga!
Tegye le egy óvodista.

A szeretőm, ha még szeret,
fogja meg az emlékemet.

A siheder-Ádámoknak
kosár tiltott almát hozzak.

Búsak mosolyom őrizzék,
búmat vígak lúdbőrözzék.

Édesanyámé a szívem,
amilyen volt, oly szelíden.

Eléggé új szürke ruhám
apámra simuljon puhán.

Őrizze a kabát övét;
viseltem én is az övét.

Nagynénémnek pápaszemet
vegyetek, ha kapni lehet.

S nekem csak egy csomag szivart,
se ideges, se oly zavart

ne legyek, ha számon kérik,
miért éltem annyi évig.

SZITAKÖTŐ

Szitakötőt fogtam
nyáron a habokban, –
szitakötő halálát
én is elzokogtam.

Szitakötő-szárnyakon
pipiskedő árnyakon
én is tünedeztem.
Egy életen, egy halálon
el-elhüledeztem.

Szita-kötő, szita-kötő,
valahova elszárnyaló,
víz sugarát meg-megszöví,
valamikor beárnyaló.

Ki tud engem röptön-fogni?
Ki tud sorsomon zokogni?
Ki tud szárnyamon elszállni?
    Ki halottak mellett hálni?

Szita-kötő, szita-kötő,
ó, te velem elszárnyaló,
lehajoló fűzfán-tűnő,
szűz vizemet beárnyaló.

Ki fog engem röptön fogni?
Ki a sorsomon zokogni?
Ki a szárnyamon elszállni?
    Ki halottak mellett hálni?

TEJVÁLASZTÓ

Pici kefét tett mellére
s bimbájára csipetnyi sót –
istenem, hogy fintorogtam,
megmeredve is forogtam, –
s dúdolta a tejtvasztót.

Válj anyácskád rossz tejétől,
mint fehér a feketétől, –
köpd ki, gyöngyöm, porba vele,
édesebb a farkas teje, –
köpd ki, kicsim, köpd ki!

Ó, de dúdolhatott nekem!
Tudtam én, hogy édes nagyon.
Kis pizémet sóhoz nyomtam
„ezen az ős viadalon”.
Aztán vissza és előre!
Piros lett a baba orra.
Apám meghúzta fülecském:
Öcskös, gondoljál a borra!

S elváltam én jó tejétől,
mint fekete a fehértől – –
s látod, kedves, tudtam válni,
tudtam apám mellett háltni.

Tejválasztó, tejválasztó,
orrocskámát elfárasztó,
hadd dúdolok, kedves, neked,
el nem választó éneket.

Jaj, emlődre ne tegyél sót,
ne végy ecetet ajkadra,
tűvel ne béleld ki őled,
s ne legyen a karod kardlap, –
ó, ne válassz, nem hagyhatlak.

A kisbaba piros orral
ordítózva úgy esengett,
mint a férfi – sápadozva,
ahogy félelmében csendes.

Tejválasztó, tejválasztó,
orrocskámát elfárasztó,
fehér szívvel mondtam neked,
el-nem-választó éneket.

TÁNCOS LIÁNOK

Táncos liánok fonott szívében
van az éden,
mint nagyanyám boros kedvében
régén, régén.

Földhöz-tapadott fű vagy,
szénakazalban tű vagy,
hiába hozzám hű vagy,
táncos liánok szívét szeretem.

Egyszer keleten-délen
láttam liánok táncát,
azóta mindig szeretem-élem
liánok táncát.

Nagyanyám tánca jaj, de rég volt!
Kontya alá illesztett kéz volt!
Táncos népség, illegő ország,
hajfonattal koszorús orcák,
mezőn nyugovó szilaj-pásztorság,
kerek igazság, tojásdad orvság.

Nagyanyám tánca,
kendője ránca
vetül a homlokomon, –

járom a táncot,
akárki váncog
hajdani csárda-romon.

Táncos liánok fonott szívében
van az éden,
mint nagyanyám boros kedvében
régén, régén.

Földhöz-tapadott fű vagy,
szénakazalban tű vagy,
hiába hozzám hű vagy,
táncos liánok szívét szeretem.

BÁNATOS RÓZSÁK KERTJE

Vagy bánatos rózsám, te fiatal asszony
Konok bánattal nézel a szirmok s az illat után
Szeretlek, ki felszáradó, tűnő harmatodat siratod
S mégis de szeretném érezni hajdani, lányos illatodat

Szagolatlan virágnak tudni, vagy vélni legalább
Nem érzett illatnak kiáltani ki
S mondani: Vagy te az illatom, nékem illatozol csak
S ímé, most bánatos rózsák kertjét tipodom

Búsongok én is az elszállott illatokért
Bánatom szürke szakállként lebben a nyárban
Mintha a Rózsák Atyja sétálna kertben és alkonyi árnyban
Zsugori kézzel kapva a világgá szálló illat után

ARANY-GYERMEK

Mért nem szültél, anyám,
aranyat helyettem,
bongó aranytömböt?
Hús-vér fiú lettem.

Ha aranyból lennék,
elkölthetném magam,
fogynék, mint számbőr,
szomorú-boldogan.

Gyémánt szem-golyómból
fiúk ihatnának,
kőrmömért egy szép nő
megvetné az ágyat.

Csengne ölelésem,
csókom aranylana,
megfésülne szűzlány,
s fésülne rongy banya.

S a fésűfogakból
minden hullott szálát
reszkető-zsugorin
kiválogatnának.

Látod, édesanyám,
hagytad, hogy esengjek:
zúgjak, búgjak, döngjek,
de sohase csengjek.

CSODAKÉK ÁLMOT

Csodakék álmot láttam az éjjel, aranyosom,
lázongó virágok suslatták fejüket haragoson.

Ibolyák sugara kés-kéken villogott ide s tova,
s szomorkás volt a rezeda-bimbó megszínesült mosolya.

Miért csak illatunk s színünk van?
Miért csak ízünk és szívünk van?
Miért nincs hangunk is, dalolni, csodaszép?
S mint színem, ibolya szólt, épp olyan sugarú csodakék?

Hogy énekelnénk csoda-színt, csoda-szagot!
Ó, a virágok mért olyan hallgatagok?!
Mért néma a szín s az illat: millió virág-torok?
Virágok nyelve daltalan kötésben mért hánytörög?

Virágok istene, fölséges virág-király,
meggyűrt derekú virág-nép esedez lábainál.
Virágok istene, hangokért esedezünk!
Virágok istene, énekért epedezünk!
Virágok istene, szép istenünk,
kevés a szín, kevés az illat,
hangot is adj, s mi énekelünk!

S hallottam ekkor harang-zenét,
pipacs dalára pirult az alkonyi ég,
kék bánatot lengetett dalában a kék ibolya,
s himnusz lett, himnusz a tökvirág jámbor és szép mosolya.

Virágok énekeltek!
Lengett a virágok hangja!
Zenét hintettek alkonyatra!
Jaj, istenem, gyönyörű volt már:
virág-ének, virágos zsoltár
hullott szívemre!

Csodakék álmod láttam az éjjel,
s hallottam csoda-zenét,
s hallom azóta, hallom örökre, –
s látom, virágnép tündér-képekre nyitja szemét.

GYERMEKES

Pisze, pisze,
vesszünk össze –
béküljünk ki
nyárra-őszre.

Kis-vonatod
hozzám szalad,
s lefekszünk a
a nádas alatt.

Pitypalatty szól
a torkodban,
odakapok,
hogy megfogjam.

Anyajegynek
válladra száll,
szendereg egy
katibogár.

Láncfű-gyűrűt
fonok néked,
nem aranyos,
füves féket.

S jaj, hiába
veszünk össze,
visszajutok
az öledbe.